

د ځان

اوسېدو حق

د LGBTI+ خلکو او ټولو هغو کسانو لپاره معلومات چې د خپل جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونې، یا د جنسي ځانګړتیاوو له امله په بلجیم کې د پناه غوښتنه کوي

Gefinancierd door
de Europese Unie

پېژندنه

که تاسو په خپل هېواد کې د ځان د ازاد اظهار حق نه لرئ، نو تاسو کولای شئ په بلجیم کې د پناه غوښتنه وکړئ. د پناه غوښتنې بنسټ به ستاسو جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونه، یا د جنسي ځانګړتیاوو له امله وي. دا چې دا څه معنا لري او تاسو په بلجیم کې کوم حقوق لرئ، د دې کتابچې په لومړۍ برخه کې به تشرېح شي. وروسته به موږ معلومات وړاندې کړو چې د جنسیت او جنسي تنوع مفاهیم په بلجیم کې څنګه درک کېږي، د "LGBTQIA+"، "LGBTI+"، "کویر" او ورته اصطلاحاتو په کارولو سره. LGBTQI+ هغه خلک دي چې د جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونې او د جنسي ځانګړتیاوو له مخې توپیر لري - لکه لېسبین، همجنس باز (ګی)، بای+، ټرانس جندر او انټر سیکس کسان.

دا کتابچه موخه لري چې تاسو ته د موندنې لپاره د لارښود ځینې وسایل وړاندې کړي. دا یو بشپړ لېسټ نه دی. پکې شامل معلومات یوازې مهم ټکي رانغاړي، نه ټول جزئیات.

د استقبال کارکوونکو لپاره پام وړ ټکی

دا بروشر د هغو کسانو لپاره جوړ شوی چې بېلابېل جنسي تمایلوونه، د جنسیت هویتونه، د جنسیت څرګندونې او د جنسي ځانګړتیاوې لري او د پناه اخیستنې په استوګنځای کې اوسیږي. بلجیم کې، موږ ډېری وختونه د "LGBTI+ خلکو" یادونه کوو. د اوسېدونکي ته دې بروشر یوه چاپي کاپي ورکولی شئ، خو دا کار د ترسره کولو پر مهال د اوسېدونکي خوندیتوب ته پام وکړئ. د بروشر او پکې شامل معلومات کېدای شي نورو اوسېدونکو ته د اوسېدونکي د هویت په اړه گومان ورکړي. دا کېدای شي چې د اوسېدونکي لپاره ناوړه او خطرناکه حالتونه رامنځته کړي. له اوسېدونکي سره د دې خطر په اړه خبرې وکړئ. که د دې بروشر چاپي نسخه اوسېدونکي ته ورکول خوندې نه وي، نو اوسېدونکي کولای شي دغه بروشر ته په آنلاین ډول cavaria.be/brochure-the-right-to-be-yourself ډول له لارې یا د QR کوډ په سکین کولو سره لاسرسی ومومي.

د پناه غوښتنې حق

نړيواله ساتنه هغه مرسته ده چې يو هېواد هغو کسانو ته ورکوي چې خپل هېواد پرېږدي ځکه هلته له خطر سره مخ وي، د بېلگې په توګه د ځورونې، جګړې يا تاوتریخوالي له امله. دې ساتنې ته "پناه" ويل کېږي.

هر څوک حق لري چې په بلجيم کې د پناه غوښتنه وکړي. د دې لپاره بايد يوه ټاکلې پروسه تعقيب شي. بلجيم چارواکي به ستاسو وضعیت وڅېړي او پرېکړه به وکړي چې تاسو د ساتنې مستحق ياست که نه.

د پناه غوښتنه د جنسي تمايل، د جنسيت هویت، د جنسيت څرګندونې يا د جنسي ځانګړتياوو پر بنسټ

تاسو کولای شئ په بلجيم کې د پناه غوښتنه وکړئ که تاسو خپل هېواد پرېښی وي ځکه چې تاسو له ځورونې سره مخ ياست يا د ځورونې خطر درلود.

ستاسو جنسي تمايل

ستاسو د جنسيت څرګندونه

ستاسو د جنسيت هویت

ستاسو د جنسي ځانګړتياوې

همدارنګه کولای شئ د نورو دلایلو لپاره د پناه غوښتنه وکړئ، لکه ظلم يا د ظلم ويره د خپل نژاد، مذهب، مليت، يا سياسي نظر له امله. که تاسو د خپل جنسي تمايل، د جنسيت هویت، د جنسيت څرګندونه، يا د جنسي ځانګړتياوو پر بنسټ د سياسي پناه غوښتنه کوئ، نو دا مهمه ده چې دا موضوع د پناه ورکوونکو چارواکو ته ژر تر ژره راپور ورکړئ. د دې ناوخته خبرتيا ستاسو د پناه غوښتنې پروسه ستونزمنه کولی شي. له خپل وکیل سره هم خبرې وکړئ، چا چې کولای شي تاسره مرسته وکړي.

د انټر سيکس د پناه غوښتونکو لپاره نور معلومات دلته موندلای شئ:

<https://www.oieurope.org/wp-content/uploads/2024/03/RASTK-web.pdf>

ستاسو حقوق که تاسو د خپل جنسي تمايل، د جنسيت هویت، د جنسيت څرګندونې يا د جنسي ځانګړتياوو پر بنسټ د پناه غوښتنه کوئ

د LGBTI+ کس او د متنوع جنسي تمايل، د جنسيت هویت، د جنسيت څرګندونه، يا د جنسي ځانګړتياوو لرونکي کس په توګه، تاسو په بلجيم کې ډېر حقونه لرئ، څو خپل ژوند د خپلې خوښې سره سم تېر کړئ. د کتابچې دې برخه کې، تاسو به د بلجيم هېواد کې خپلو ځينو حقونو کتنه ومومئ.

متأسفانه، دا پدې مانا نه ده چې د LGBTI+ خلک او هغه کسان چې بېلابېلې جنسي تمايلات، د جنسيت هویت، د جنسيت څرګندونې يا جنسي ځانګړتياوې لري، د بلجيم ټولنې هرڅوک د هماغه چا په توګه منلې وي. خو، دغه حقونه تاسو ته اجازه درکوي، د بېلگې په توګه، که تاسو سره توپير وشي يا د نفرت يا تاوتریخوالي قرباني وګرځئ، شکايت ثبت کړئ.

جنسي تمايل، د جنسيت هويت، د جنسيت څرگندونه او د جنسي ځانگړتياوې: دا ټول څه معنا لري؟

هغه اصطلاحات چې موږ دلته کاروو، لکه جنسي تمايل، د جنسيت هويت، د جنسيت څرگندونه او د جنسي ځانگړتياوې، کېدای شي ستاسو لپاره نوې يا مغشوش وي. له همدې امله موږ يې لنډه تشرېح وړاندې کوو:

جنسي تمايل

جنسي تمايل دا د دې پورې اړه لري چې تاسو رومانتيک يا جنسي لحاظ نه کوم چا ته کشش لرئ.

د بلجيم خلکو (او په ډيرو نورو هيوادونو کې) د رومانتيک او جنسي اړيکو په اړه ليدل اکثراً ډير ساده او قطعي وي. خلک اکثراً دا فرض کوي چې يوازې د نارينه او ښځې تر منځ اړيکه شونې ده. خو دا يوازې دا نه ده: سري کولای شي له نورو سړو سره هم اوسي او ښځې کولای شي له نورو ښځو سره هم اوسي. آن کسان هم چې ځانونه ښځې يا سري نه گڼي، کولی شي مينه وکړي يا د چا پر لور جذب شي. او بيا هغه کسان شته چې په نادره توگه مينه کوي يا لږ وخت د چا پر لور جنسي جذابيت احساسوي

د جنسيت هويت

د جنسيت هويت د دې په اړه دی چې تاسو څنگه احساس کوئ، هغه ژور داخلي احساس چې تاسو د خپل جنسيت په اړه لرئ يا تاسو ځان سري احساسوئ، ښځه، هيڅ يو نه، يا حتی په بله توگه؟ هغه احساس تل وخت له هغه جنس سره سمون نه خوري چې تاسو ته د زېږېدو پر مهال ورکړل شوی وو

جنس او جنسيت يو شان شيان نه دي. د بلجيم ټولنه کې، او همدارنگه د نورو ځايونو په شان، خلک ډيري وختونه دوه ډلو ته ويشل کيږي. ته يا سري يې يا ښځه يې. دا پدې معنا ده چې خپل بدن وگورئ، خپل (بيولوژيکي) جنس ته وگورئ. موږ دا وېش بلو چې پکې يوازې دوه امکانات شته يو دوهايزه وېش

د دې بيولوژيکي وېش سره ځينې تمې تړلې دي. د بېلگې په توگه، هيله کېږي چې هر هغه څوک چې د يوې جينې په توگه زېږېدلی، بايد داسې احساس وکړي چې هغه يوه جينې ده. او هلکان بايد احساس وکړي چې هغوی هلکان دي. خو لکه څنگه چې مو وويل، ستاسو د جنس په اړه احساسات کېدای شي د هغه جنسه سره چې تاسو ته د زېږون پر مهال ورکړل شوي وي، سمون ونه لري. د بېلگې په توگه، کېدای شي تاسو د نارينه د جنسي ځانگړتياوو سره زېږېدلي ياست، خو احساس کوئ چې ښځه ياست.

جنسي ځانگړتياوې

هغه فزيکي ځانگړتياوې دي لکه جنسي غړي، هورمونونه، او کروموزومونه

جنسي څرگندونه

د دې پورې اړه لري چې تاسو ځان بهر ته څنگه څرگندوئ، له خپلو جامو، چلند، غږ يا بدن ژبي له لارې.

د يوه شخص د جنس او جنسيت پر اساس، اکثراً د هغه د علاقو، کرکټر ځانگړتياوو، دندې انتخابونو په اړه هم اټکلونه کېږي... دا څه جنسي رولونه بلل کيږي. د بېلگې په توگه: <<پلار يو څه وخت لپاره له خپل زوی سره فوتبال کوي، مور او لور سره يوځای پخلی کوي>> بيا اکثراً داسې اټکل کېږي چې تاسو به خپلې جامې، چلند، او حتی خپل دريځ د دې جنسي رولونو سره برابر کړئ. په حقيقت کې، ځينې خلک ځانونه په داسې ډول څرگندوي چې معمولاً 'ښځينه' يا 'نارينه' گڼل کېږي، خو داسې کسان هم شته چې ځانونه په هغه ډول څرگندوي چې ټولنه يې تمه نه لري.

ځينې خلکو لپاره د زېږون پر مهال روښانه نه وي چې دوی بيولوژيکي توگه 'نارينه' يا 'ښځه' کتگوري ته ځي که نه، ځکه چې دوی دواړه نارينه او ښځينه جنسي ځانگړتياوې لري. مونږ دې ته ميانجنسۍ وايو.

په انګليسي کې د SOGIESC مخفف ډېر کارول کېږي، چې معنا يې ده: جنسي تمايل، د جنسيت هويت او څرگندونه، او جنسي ځانگړتياوې. د دې اصطلاح له لارې هماغه مفاهيم يادېږي چې پورته مو تشرېح کړل. په دې بروشر کې هم د لوستلو د اسانتيا لپاره له همدې مخفف څخه کار اخلو.

په بلجيم کې اصطلاحات لکه +LGBTI، +LGBTQIA، او کوپر ډېر کارول کېږي. د بروشر په وروستيو برخو کې به موږ دا روښانه کړو چې دا اصطلاحات څه معنا لري.

د پناه پروسې پر مهال حقوق

له دې وروسته چې تاسو د پناه غوښتنه ثبت کړئ، لږ تر لږه لاندې حقونه لرئ:

د منلو حق: تاسو حق لرئ چې په یوه ګډ استوګنځای کې ځای پر ځای شئ. دا ځای به تاسو ته بستر، د تشاب او حمام اسانتیاوې، او خواړه درکړي. تاسو د یوه ټولنیز کارکوونکي د لارښود حق هم لرئ. نازک خلک، لکه ټرانس کسان، کولای شئ په داسې ځایونو کې وچول شئ چې تر ګډو استوګنځایونو ډېر محرمیت لري. ستاسو ټولنیز کارکوونکي به تاسو ته نور معلومات درکړي.

تاسو عموماً کولای شئ له ټولنیز کارکوونکي سره د پناه پروسې په اړه پوښتنې شریکې کړئ، خو همدارنګه د جنسیت او جنسي تنوع په اړه یا د هویت له ستونزو سره هم مشوره کولی شئ. تاسو کولی شئ خپل ټولنیز کارکوونکي خبر کړئ که د استوګنځای یا د نورو اوسېدونکو په اړه شکایت لرئ. ټولنیز کارکوونکي د محرمیت قانون ته تړلی دي، یعنې پرته له اجازې ستاسو معلومات له بل چا سره نه شي شریکولی. دا په ځانګړې ډول د شخصي مسایلو لکه جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونې او د جنسي ځانګړتیاوو په اړه صدق کوي. که احساس کوئ چې ستاسو ټولنیز کارکوونکي دا اصول نه مراعتوي، دا موضوع له خپل وکیل یا د باور وړ بل چا سره شریکه کړئ.

د پام وړ ټکی: اوس مهال هر پناه غوښتونکي ته سمدستي استوګنځای نه ورکول کېږي، ځکه د منلو مرکزونو کې کافي ځایونه نشته. دا کار قانوني نه دی، او له همدې امله د بلجیم دولت خپلې دندې ته ترسره کوي. په پایله کې، زیاتره مجرد سړي اړ کېږي چې پر سړکونو ژوند وکړي یا د بل چا سره پاتې شي.

که تاسو د LGBTI+ پناه غوښتونکي یا د متنوع SOGIESC سره پناه غوښتونکي یاست او د هرکلي مرکز څخه مرسته ترلاسه نه کوئ، نو مهمه ده چې سمدلاسه د فلمنش ګډوالو مرستندوي شبکې (Vluchtelingenwerk Vlaanderen) د حقوقي مرستندوي دفتر سره اړیکه ونیسئ:

vluchtelingenwerk.be/startpunt/legal-help-desk

د وکیل حق: په پناه پروسه کې تاسو حق لرئ چې وکیل ولرئ. ستاسو ټولنیز کارکوونکي باید ډاډ ترلاسه کړي چې تاسو ته وکیل ټاکل کېږي. یو ښه وکیل په ځانګړې ډول هغه وخت مهم دی چې تاسو د SOGIESC پر بنسټ د پناه غوښتنه کوئ. که تاسو احساس کوئ چې وکیل مو په سمه توګه مرسته نه کوي، کولای شئ بل وکیل وټاکئ. ستاسو وکیل هم د محرمیت قانون ته تړلی دی او پرته له اجازې نه شي کولای ستاسو د جنسي تمایل یا د جنسیت هویت په اړه معلومات له بل چا سره شریک کړي. مهمه ده چې له خپل وکیل سره د خپل جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونې یا د جنسي ځانګړتیاوو په اړه خبرې وکړئ، که څه هم دا موضوع تاسو ته وپرونکي یا نارامه ښکاري. دا خبرې اړینې دي څو وکیل مو وکولای شي تر ټولو ښه مرسته وکړي.

د ژباړونکي حق: په هغو مرکېو کې چې تاسو د پناه چارواکو سره کوئ، حق لرئ چې ژباړونکي درسره وي چې خبرې درته وژباړي. تاسو کولای شئ د استوګنځای د ټولنیز کارکوونکي یا د خپل وکیل سره د لیدنې پر مهال هم ژباړونکي وغواړئ. ممکن دا درته ستونزمن یا نارامه وي چې د ژباړونکي په حضور کې د خپل جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونې یا د جنسي ځانګړتیاوو په څېر شخصي مسایل مطرح کړئ، خو پوه شئ چې ژباړونکي د محرمیت قانون ته تړلی دي. ژباړونکي اجازه نه لري چې د خبرو محتوا له بل چا سره شریکه کړي یا خپل نظر څرګند کړي. که د خبرو پر مهال یا وروسته احساس وکړئ چې ژباړونکي دا اصول نه مراعتوي، دا موضوع له خپل ټولنیز کارکوونکي، وکیل یا د باور وړ بل چا سره شریکه کړئ. تاسو کولای شئ د ژباړونکي د انتخاب په اړه خپلې خوښې څرګندې کړئ - مثلاً، چې ژباړونکي نارینه یا ښځینه وي او ستاسو له هېواد څخه نه وي. که ممکن وي، ستاسو ټولنیز کارکوونکي، وکیل یا د پناه چارواکي به ستاسو غوښتنه په پام کې ونيسي.

د تبعيض مخنيوی

د بلجیم قانون د جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرگندونې او د جنسي ځانګړتیاوو پر بنسټ تبعيض په ډېرو برخو کې منع کوي: په کار کې، د کور په کرایه یا پیروډلو کې، د ډاکټر په دفتر یا روغتون کې، د ښوونځي یا روزنې پر مهال، او داسې نورو کې.

تبعيض دا معنا لري چې د اشخاصو یا ډلو سره د هغو ځانګړتیاوو پر بنسټ بې‌دلېله بې‌عدالتي وښي چې قانوني ساتنه لري. دا خوندي ځانګړتیاوې، د بېلګې په توګه، د یو شخص جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونه او د جنسي ځانګړتیاوې دي. نو تبعيض یعنې تاسو د نورو خلکو په څېر حالت کې پرته له وجې بد چلند سره مخ شئ.

د SOGIESC پر بنسټ د تبعيض بېلګې:

☹ یوه ښځه له خپلې دندې څخه لرې کېږي وروسته له دې چې خپلو همکارانو ته ووايي چې هغې ښځینه همجنس میلان لري

☹ یو کور خاوند یوه نارینه همجنس میلان لرونکې حوره ته کور نه ورکوي

☹ یو سړی وهل کېږي ځکه چې د عامل له نظره هغه کافي نارینه نه ښکاري

☹ یو ژباړن د یوه ترانس ښځې لپاره سند ژباړلو څخه ډډه کوي

← دا په بلجیم کې منع ده. دلته، د LGBTI+ کس او د متنوع SOGIESC لرونکي کس په توګه، تاسو حق لرئ چې ژوند وکړئ، کار وکړئ، ډاکټر ته لاړ شئ، په کوڅه کې د خپل شریک سره لاس په لاس وګرځئ، او نور ډېر حقونه ولرئ.

حتی د پناه غوښتونکي په توګه، تاسو د خپل SOGIESC له امله تبعيض ته نشئ مخامخ کېدای. خو مهمه ده چې پوه شئ، ستاسو د پناه غوښتنې په پروسه کې ځینې حقونه لکه د کار کولو حق د اضافي شرایطو تابع دي. د خپلو حقونو په اړه نورو معلوماتو لپاره د پناه غوښتونکي په توګه، تاسو کولای شئ خپل وکیل سره اړیکه ونیسئ.

د پناه پروسې په اړه د نورو معلوماتو لپاره

له خپل وکیل، د Vluchtelingenwerk Vlaanderen د قانوني مرستې له میز سره په اړیکه کې شئ د ویبپاڼې له لارې: vluchtelingenwerk.be/startpunt/legal-help-desk (یوازې په انګلیسي ژبه ده، خو تاسو کولای شئ په څو ژبو اړیکه ونیسئ).

یا له د Vluchtelingenwerk Vlaanderen د معلوماتو له کرښې سره د دې لینک له لارې اړیکه ونیسئ: vluchtelingenwerk.be/infolijn (په هالنډي، انګلیسي، فرانسوي، اوکرایني، پښتو یا دري ژبو کې).

د څرگندونې آزادۍ او د نفرت څرگندونې

په بلجیم کې تاسو د څرگندونې د آزادۍ حق لرئ. دا معنا لري چې تاسو کولای شئ هغه څه ووايئ او ولیکئ چې غواړئ، هغه څه واورئ، ولولئ او وگورئ چې خوبوئ، او له هرې سرچینې څخه معلومات ترلاسه کړئ - ځکه چې همداسې کولای شئ خپله نظریه جوړه کړئ.

د څرگندونې ازادۍ یو ډېر مهم حق دی، خو ورسره د مسؤلیتونو او دندو یو لړ اصول هم تړلي دي. د څرگندونې ازادۍ ځینې قانوني محدودیتونه لري. ځینې نظرونه او څرگندونې کیدای شي مجازات ولري ځکه ټولنې ته زیان رسوي. د څرگندونې د آزادۍ قانوني حدودو ته تېرېدل د کرکې خبرې بلل کېږي. دا په بلجیم کې جرم دی.

د بېلگې په توګه، لاندې بیانونه په بلجیم کې سزا وړ دي:

☹ یو کس له ټولنیزو رسنیو له لارې د نارینه همجنس میلان لرونکو پر وړاندې تاوتریخوالي ته هڅوي

☹ یو کس داسې پاڼې ویشي چې د ترانس خلکو په اړه زیان رسونکي او کرکېجن متنونه پکې وي

دا بېلګې د جنسیت او جنسي تنوع سره تړاو لري، خو د کرکې نور ډولونه هم په بلجیم کې مجازات لري. د بېلګې په توګه، د تور پوستو خلکو پر وړاندې د تاوتریخوالي غوښتنې.

کورنۍ

په بلجیم کې هر څوک حق لري چې خپل ژوند ملګری خپله وټاکي، تر هغه چې د قانوني عمر شرط پوره شوی وي. دا معنا لري چې تاسو حق لرئ له یو همجنس سره اړیکه ولرئ. د بېلګې په توګه، یو سړی کولای شي له بل سړي سره مینه یا جنسي اړیکه ولري. د پناه غوښتونکي په توګه، تاسو هم د خپل ملګري د انتخاب ازادۍ لرئ.

د همجنس جوړې کولای شي قانوناً یوځای ژوند وکړي یا واده وکړي. همدارنګه، ترانس کسان هم کولای شي له خپل ملګري سره واده وکړي یا یوځای ژوند وکړي. د پناه غوښتونکي په توګه، کېدای شي د واده یا ګډ ژوند لپاره نور اضافي شرایط هم موجود وي، د استوګنې د وضعیت له مخې.

همجنس جوړې او ترانس کسان په بلجیم کې د ماشومانو د منلو حق هم لري. د منلو قانون ډېر پېچلی دی او د منلو پروسه عموماً څو کاله وخت نیسي. د منلو لپاره معمولاً باید د بلجیم تابعیت ولرئ. له همدې امله، د پناه پروسې پر مهال د ماشوم منل ممکن نه دي.

د بدلون د کړنو

د بدلون کړنې په بلجیم کې جرم ګڼل کېږي. دا هغه کړنې دي چې خلک هڅه کوي ستاسې جنسي تمایل، د جنسیت څرګندونه یا د جنسیت هویت بدل یا پټ کړي.

د بدلون د کړنو بېلګې:

☹ یو دیني مشر په یوه ښځینه همجنس میلان لرونکې میرمن باندې د شیطان ایستلو په نوم عمل ترسره کوي

☹ مور او پلار چې غواړي خپل د نارینه همجنس میلان لرونکی زوی «بیا روزنیز کمپ» ته واستوي ترڅو هغه د خپلې همجنس خوبنې څخه «روغ کړي»

☹ د خبرو اترو هغه غونډې چې یو «درملگر» هڅه کوي د یوې ترانس ښځې «رېښتیني د جنسیت هویت» د رواني درملنې د غونډو له لارې بیرته راولي

د خپل جنسیت د ثبت بدلون

هر بلجیکي یا د بهرنیانو په ثبت کې شامل کس کولای شي په خپلو رسمي اسنادو کې د خپل جنس د ثبت بدلولو غوښتنه وکړي. کله چې ستاسو د جنس ثبت تعدیل شي، 'م' د 'ف' پر ځای یا برعکس بدلېږي. 'X' یا 'بل جنس ثبت بلجیم کې ممکن نه دی.

نو ترانس کسان کولای شي خپل جنسیت په خپلو رسمي اسنادو کې بدل کړي. د جنسیت د ثبت بدلون د ځان پېژندنې پر بنسټ دی، یعنې تاسو یوازې یوه اعلامیه ورکوئ او ستاسو ثبت به نوي کېږي. نو ترانس کسانو ته اړتیا نشته چې د جنسیت د تایید جراحي یا هورموني درملنه مخکې له بدلون ترسره کړي. دا بدلون د پناه غوښتنې د پروسې پر مهال ممکن نه دی، یوازې وروسته له دې چې د کډوال یا د فرعي ساتنې لرونکي په توګه وپېژندل شي.

ترانس کسان کولای شي د ترانسجنډر د پاملرنې په بهیر کې برخه واخلي. په دې بهیر کې څو طبي پړاوونه شته، لکه د مشورې غونډې او د فزیکي ځانګړتیاوو د بدلون ګامونه، تر څو د خپل جنسیت هویت تایید کړي. د ترانس پاملرنې د بهیر لپاره د انتظار لستونه اوږده دي، او د پناه غوښتنې د پروسې پر مهال ورته لاسرسی محدود دی.

د ټولنو د جوړولو ازادي

تاسو د ازادې ملګرتیا حق لرئ.

دا معنی لري، په نورو ټکو کې، چې تاسو اجازه لرئ موجودو ټولنو یا نوښتونو کې ګډون وکړئ، خپله یې جوړې کړئ، او سوله‌ییزو غونډو ته حاضر شئ او هغه تنظیم کړئ (لکه مظاهرو).

د غونډو (لکه مظاهرو یا ځینو ټولنو) محدودول یا منع کول ممکن دي، خو دا محدودیتونه یوازې د سختو شرایطو لاندې وضع کېدای شي.

په بلجیم کې، له همدې امله تاسو ته اجازه ده چې د نورو LGBTI+ خلکو او د متنوع SOGIESC لرونکو خلکو سره راټول شئ. تاسو ته اجازه ده چې د مساوي حقونو د غوښتنې لپاره لارو ته ووځئ. د فخر لاریون قانوني دی. تاسو ازاد یاست چې د رینبو بیرغ ښکاره کړئ او وښایئ چې تاسو د دې ټولنې برخه یاست یا د دې ډلې د مساوي حقونو ملاتړ کوئ.

د کینې پر بنسټ جرمونه

ځینې جرمونه (لکه د مال ته زیان رسول یا لفظي او فزیکي تاوتریخوالی) په بلجیم کې ډېر سخت سزا ورکول کېږي که چېرې د دې جرمونو انګېزه د LGBTI+ خلکو یا د متنوع SOGIESC خلکو پر ضد کرکه وي.

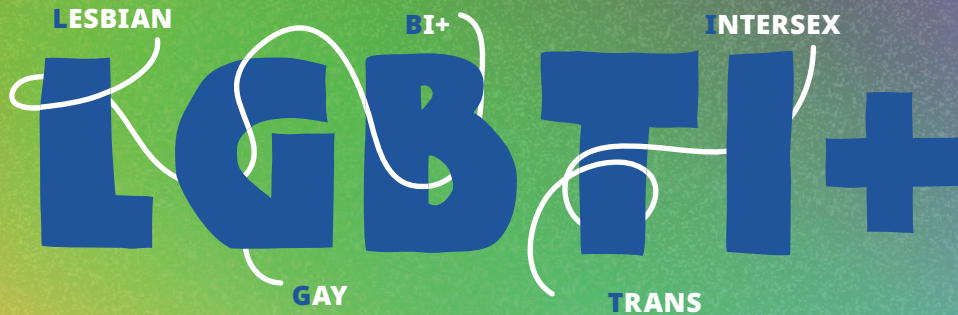
دا پدې معنی ده، د مثال په توګه، که یو مرتکب یو ترانس شخص ته فزیکي حمله وکړي د ترانس خلکو پر ضد کرکې له امله، نو مرتکب ته کیدای شي سخته سزا ورکول شي.

د لا زیاتو معلوماتو لپاره،
مهرباني وکړئ وګورئ:

transgenderinfopunt.be

LGBTI+ څه شی دی؟

کېدای شي تاسو د LGBTI+, LGBTQIA+, کویپر، او نورو اصطلاحاتو یې اورېدلي وي. دا د اصطلاحاتو چتر دی چې په بلجیم او نورو لویډیځو هېوادونو کې اکثره د هغو خلکو لپاره کارول کېږي چې د جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونې، او د جنسي ځانګړتیاوو له مخې متنوع دي. موږ په دې کتابچه کې د LGBTI+ اصطلاح کاروو، خو نورې اصطلاحات هم سمې دي.

موږ پوهیږو چې دا کلمې او اصطلاحات ممکن په هر هیواد کې موجود نه وي یا کارول شوي نه وي. برعکس، په بلجیم کې خلک تل هغو اصطلاحاتو سره بلد نه وي چې په نورو برخو کې پیژندل شوي دي. نو ښه ده چې پوه شو دا کتابچه د یوې بلجیمي موسسې لخوا چمتو شوې ده، چېرته چې هالنډي یو رسمي ژبه ده.

کېدای شي تاسو د ځان د توصیف لپاره بل ډول کلمې وکاروئ، یا اصلاً نه غواړئ ځان ته هېڅ لیبل ورکړئ. دا بشپړ سم دی. د کتابچې دې برخې کې، موږ لنډ LGBTI+ اصطلاحات توضیح کوو ترڅو تاسو ته دا موضوع ښه پوهه کړو چې بلجیم کې څنګه پوهیدل کېږي.

که ستاسو حقونه رعایت نه شي؟

تاسو کولای شئ دا اړوندو چارواکو ته راپور کړئ. په بلجیم کې ګڼ شمېر ادارې او خدمات شته چې که تاسو احساس کوئ ستاسو حقونه نقض شوي، کولای شئ ورسره اړیکه ونیسئ.

که ستاسو حقونه رعایت نه شي، راپور ورکول مهم دي.

تاسو کولای شئ دا د لاندې لارو څخه ترسره کړئ:

له خپل وکیل سره د ستونزې په اړه خبرې کول.

له **LUMI** د مرستې او غوږ نیولو له کرښې سره اړیکه نیول (یوازې په هالنډي او انګلیسي ژبو کې شتون لري): [eb.lumi](https://eb.lumi.be/en/reportdiscrimination)

که تاسو د تبعیض، د کرکې د خبرو یا د کرکې د جرم ښکار شوي یاست، له **UNIA** unia.be/en/reportdiscrimination (یا د 008 21 0080 شمېرې ته زنگ ووهئ. د UNIA کارکوونکي کولای شي تاسو ته ستاسو د حقونو په اړه معلومات درکړي او مشوره یا مرسته وړاندې کړي. UNIA کېدای شي تاسو نورو ادارو ته هم راجع کړي، لکه د ښځو او سړیو د مساواتو انستیتوت یا د فلاندرز د بشري حقونو انستیتوت.

که تاسو له تاوتریخوالي سره مخ شئ، کولای شئ **پولیسو** ته ورشئ. که نه غواړئ پولیسو ته لار شئ یا پوښتنې لرئ چې څنګه راپور د ملاتړ په لاره ورکړئ، کولای شئ له **LUMI** سره هم اړیکه ونیسئ (لکه څنګه چې پورته یاد شو).

د خپلې پناه پروسې په اړه د پوښتنو لپاره: له **VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN** د قانوني مرستې له میز سره اړیکه ونیسئ. vluchtelingenwerk.be/startpunt/legal-help-desk یا له **VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN** د معلوماتو له کرښې سره. vluchtelingenwerk.be/infolijn

LGBTI+ حروف څه معنی لري؟

د LGBTI+ هر توری د یوې داسې کلمې استازیتوب کوي چې د یو شخص د رومانټیک یا جنسي تمایل، د جنسیت هویت، د جنسیت څرګندونې یا د جنسي ځانګړتیاوو په اړه څه وایي:

لېسبین:

که تاسو یوه ښځه یاست چې له نورو ښځو سره مینه لرئ او/یا جنسي جذب احساس کوئ، نو کولای شئ ځان ته لېسبین ووايئ.

ګې (همجنسباز):

که تاسو کولای شئ له هغه جنس سره مینه وکړئ چې ستاسو سره ورته جنس وي او/یا جنسي میلان ولرئ، نو کولای شئ ځان د نارینه همجنس میلان لرونکی (ګې) وبولئ. دا اصطلاح اکثراً هغو نارینو لپاره کارول کېږي چې نورو نارینو ته جذب وي.

باي+:

که تاسو نه یوازې ښځو او نه یوازې نارینه وو ته، بلکې د بېلابېلو جنسي هویتونو خلکو ته مینه یا جنسي میلان لرئ، نو کولای شئ ځان بایسکشوال وبلئ. پلس هغه کسان استازي چې دا احساس او تجربه شریکوي، خو ځان بایسکشوال نه بولي.

ټرانس

دا یوه اصطلاح ده چې تشریح کوي ستاسو د ځان احساس (په بشپړه توګه) له هغه جنسي توب سره نه سمون خوري چې د زیږون پر مهال درته ټاکل شوی و. د بېلګې په توګه، که تاسو د زیږون پر مهال د ښځې په توګه ثبت شوي یاست، خو ځان ښځه نه احساسوئ، نو کولای شئ ځان ته ټرانس(جنډر) ووايئ.

سپس(جنډر): تاسو ته سپسجنډر ویل کېږي که هغه جنس چې د زیږون پر مهال درته ټاکل شوی د ستاسو د ځان له احساس سره سمون ولري. که تاسو ته د زیږون پر مهال د سړي نوم درکړل شوی او ځان سړی احساسوئ، نو تاسو سپسجنډر سړی یاست.

نا-باينري: هغه کسان چې نه ځان ښځه احساسوي او نه ځان سړی، کولای شي ځان ته نا-باينري ووايي.

ضميرونه: ضميرونه په ډېرو ژبو کې شته. ضمير هغه کلمه ده چې د خلکو (یا حیواناتو یا شيانو) یادونه کوي پرته له دې چې د هغوی نوم واخلې.

په انګلیسي ژبه کې ځینې بېلګې دا دي:

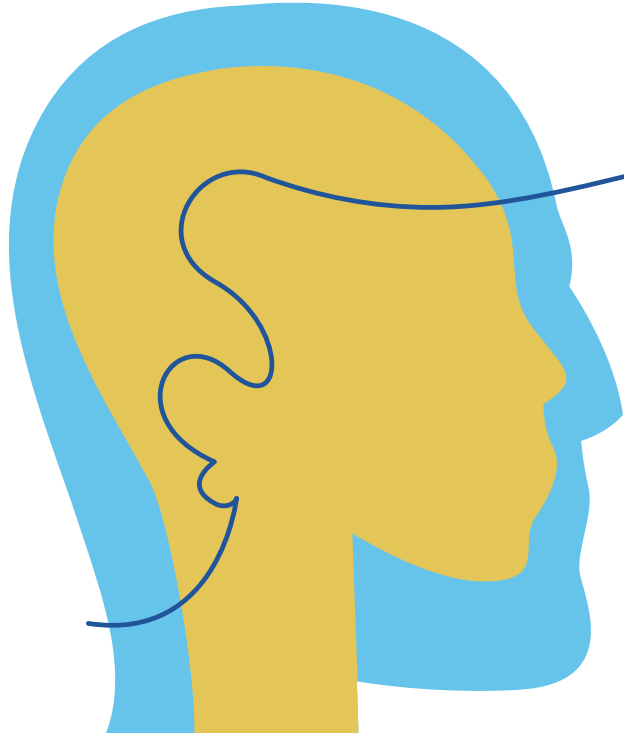
- ښځه بېکري-ته پر بایسکل ځي. هغې یو آبي بایسکل لري. په دې بېلګه کې "هغې" یو شخصي ضمير دی چې "ښځې" ته اشاره کوي.
- آیا هغه سندرغاړی پېژنئ؟ نه، زه هغه نه پېژنم. په دې بېلګه کې "هغه" یو شخصي ضمير دی چې "سندرغاړي" ته اشاره کوي.
- خلک د غرمې ډوډۍ خوري. هغوی له خپل خوراک څخه خوند اخلي. په دې بېلګه کې "هغوی" یو شخصي ضمير دی چې "خلکو" ته اشاره کوي، او "د هغوی" یو ملګيتي ضمير دی چې ښيي خوراک د خلکو دی.

په انګلیسي ژبه کې، ضميرونه د دې لپاره هم شته چې د یو چا په اړه خبرې وشي کله چې تاسو نه پوهېږئ هغه غواړي د نارینه، ښځینه یا بل ډول په توګه ورته اشاره وشي. ضميرونه "they" او "them" له ډېر پخوا راهیسې د دې هدف لپاره کارېږي.

په بلجیم او نورو لوېدیځو هېوادونو کې، ځینې خلک د ځان د پېژندنې پر مهال خپل ضميرونه یادوي، ترڅو څرګنده کړي چې څنګه غواړي ورته اشاره وشي. خلک کولای شي د نورو ضميرونه هم وپوښتي ترڅو سم ورسره خبرې وکړي. هر څوک دا کار نه کوي، او دا تر ټولو ډېر د LGBTI+ ټولنې دننه لیدل کېږي.

ځان پېژندنه

ډېری بېلابېلې اصطلاحات شته چې تاسو کولای شئ د ځان د بیان یا پېژندنې لپاره یې وکاروئ. ځینې خلک په قصدي توګه نه غواړي ځان ته کوم نوم ورکړي، خو ځینې بیا یو ډېر ځانګړی نوم غوره کوي. دا ستاسو پرېکړه ده چې ایا ځان ته نوم ورکړئ او که نه، او که ورکړئ، کوم یو.

ژبه

ژبه تل بدلېږي. ټولې ژبې د LGBTI+ د هغو اصطلاحاتو لپاره ځانګړې لغتونه نه لري چې په انګلیسي کې کارېږي. ځینې اصطلاحات چې پنځه کاله وړاندې په انګلیسي کې ډېر مشهور وو، اوس نه کارېږي. هغه اصطلاحات چې اوس ناپېژندل شوي دي، ښايي په یوه کال کې بیا ډېر عام شي.

د بېلابېلو ژبو د اصطلاحاتو او تعریفونو په اړه د معلوماتو لپاره، مهرباني وکړئ زموږ وېبپاڼې ته مراجعه وکړئ

cavaria.be/informatie-over-gender-en-seksuele-diversiteit-in-verschillende-talen

میانجنسي:

د وېښتو رنګ، د سترګو رنګ، د پوزې اندازه... موږ شک نه لرو چې هر څوک یو شان نه ښکاري. ځینې خلک نسواري سترګې لري، په داسې حال کې چې نورې ښې سترګې لري. د جنسي ځانګړتیاوو له مخې هم ډېر ډول توپیرونه شوني دي.

هغه کسان چې د جنسي ځانګړتیاوو له توپیر سره زېږېدلي وي، د انټر سیکس خلکو په نوم یادېږي. په لوېدیځو هېوادونو کې دا له اوږدې مودې راهیسې دود و چې طبي مداخله وشي او دا کسان نارینه یا ښځینه وګرځول شي، ترڅو د ټولنې له دودیز وېش سره سمون ولري. خو دا ډېری وخت هېڅ اړینه نه وي.

لکه د نورو موروثي توپیرونو په څېر، لکه د وېښتو یا سترګو رنګ، د جنسي ځانګړتیاوو توپیرونه تقریباً هېڅکله ستونزې نه جوړوي.

انټر سیکس کسان له غیر ضروري او غیر رضاکاره طبي مداخلو سره مخالفت کوي. د دې له امله، د داسې مداخلو د زیانمنو اغېزو په اړه پوهاوی ورځ تر بلې ډېرېږي.

ایا پوهېدئ؟

په ټوله نړۍ کې، له هر ۱۰۰ کسانو څخه شاوخوا ۱ یا ۲ کسان د انټر سیکس توپیرونو سره زېږي.

د لا زیاتو معلوماتو لپاره،

interseksevlaanderen.be
او oiieurope.org

⚡

د هغو ټولو خلکو استازیتوب کوي چې هیټروسیکسوال نه وي او/یا د نارینه-ښځینه دوه ګوني چوکاټ کې ځای نه لري، خو ځان د LGBTI+ له حروفو کوم یوه سره نه پېژني. یو بیلګه ده کوپیر. کوپیر بل لفظ دی چې ستاسو جنسي/رومانټیک توجیه او د جنسیت هویت توضیح کوي، د LGBTI+ پرځای. دا ډېری وخت د هغو خلکو لپاره د چتر اصطلاح په توګه کارول کېږي چې لا هم LGBTI+ ټولنې کې خپل ځای لټوي.

گتور لینکونه

تاسو کولای شئ د هغو ادارو او نوښتونو په اړه معلومات ومومئ چې د LGBTI+ په توګه او یا د متنوع SOGIESC لرونکي په توګه ورسره اړیکه نیولی شئ، په دې وېبپاڼه کې:

cavaria.be/sociale-kaart

سرچینې: چاوریا، KLIQ، لومي، ترانس جنډر معلوماتي مرکز، پناه غوښتونکو سازمان، یونیا، عفو بین الملل

خپرونکی:

ایوز آرتس - کمر سترات ۲۲ - ۹۰۰۰ گنت

۲۰۲۵ کال کی لیکل شوی، دا کتابچه د 'له+LGTBI سياسي پناه غوښتونکو لپاره خوندي ځایونو' پروژې د پوې برخې په توګه جوړ شوی دی. دا بروشر د KLIQ او cavarيا نوښت دی چې د اروپايي اتحاديې په ملاتړ، د سياسي پناه، کډوالۍ او ادغام د صندوق (AMIF) له لارې تمویل شوی ده.

Gefinancierd door
de Europese Unie